

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กีฬาว่ายน้ำเป็นกีฬาสากลที่สำคัญประเภทหนึ่ง ซึ่งได้ถูกจัดเข้าไว้ในการแข่งขัน โอลิมปิกเกมส์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2436 และได้จัดการแข่งขันมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุดังกล่าวกีฬาว่ายน้ำจึงได้รับความสนใจจากคนทั่วไป แต่ปัจจุบันได้มีการพัฒนากีฬาว่ายน้ำให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นเป็นลำดับ โดยมีผู้คิดรูปแบบและประเภทของการว่ายน้ำเพื่อให้มีความสนุกสนาน ความเป็นสากลและความตื่นตัวในการแข่งขันมากขึ้น

ปัจจุบันกีฬาว่ายน้ำได้บรรจุอยู่ในมหกรรมกีฬาใหญ่ๆทั่วโลก ยกตัวอย่างเช่น ซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์ และการแข่งขันว่ายน้ำชิงแชมป์โลก ซึ่งการแข่งขันว่ายน้ำ ในระดับสากล (ซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์) จะมีการแข่งขันชิงชัยเหรียญทองทั้งหมด 32 ประเภท (ทั้งประเภทชาย และหญิง) จะเห็นได้ว่ากีฬาว่ายน้ำนั้นสามารถทำเหรียญทองได้เป็นจำนวนมาก หากเทียบกับกีฬาประเภทอื่น นอกจากนี้นักกีฬาว่ายน้ำหนึ่งคนมีโอกาสดำเนินเหรียญทองเป็นจำนวนหลายเหรียญดังเช่น ไมเคิล เฟลป์ส (Michael Phelps) ซึ่งสามารถคว้า 6 เหรียญทองและ 2 เหรียญทองแดงในการแข่งขันว่ายน้ำโอลิมปิกเกมส์ที่เอเธนส์ เมื่อปี 2004 และสามารถสร้างประวัติศาสตร์ในการเป็นนักกีฬาที่สามารถคว้าเหรียญทองโอลิมปิกได้มากที่สุดในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์หนึ่งครั้งโดยสามารถคว้า 8 เหรียญทองในการแข่งขันว่ายน้ำโอลิมปิกเกมส์ที่ปักกิ่ง เมื่อปี 2008 จึงทำให้กีฬาว่ายน้ำเป็นกีฬาที่คนให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก เพราะการทำเหรียญรางวัลจากกีฬาว่ายน้ำจะสามารถช่วยให้ประเทศนั้นเป็นเจ้าของเหรียญทองในมหกรรมกีฬาต่าง ๆ ได้

ศาสตราจารย์ (2551) กล่าวว่า มีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลสำเร็จต่อนักกีฬาเช่น

1. ปัจจัยความสามารถทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติทักษะกีฬาว่ายน้ำ ซึ่งนักกีฬาต้องการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเป็นพิเศษ และเทคนิคในการเล่นกีฬาว่ายน้ำประเภทต่าง ๆ จะถูกคิดค้นโดยผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่นตัวนักกีฬาเอง ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการแข่งขันมาช้านานหรือจากโค้ชสอน เพื่อให้เกิดเทคนิคใหม่ๆ

2. สมรรถภาพทางกาย ได้แก่ ความสามารถในด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการเล่นกีฬาว่ายน้ำ เช่น ความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิต ความทนทานของกล้ามเนื้อ การทำงาน

ประสานสัมพันธ์ของระบบประสาทและระบบกล้ามเนื้อ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความคล่องแคล่ว ความอ่อนตัว ซึ่งนักกีฬาที่จะลงทำการแข่งขันต้องทำการฝึกซ้อมเป็นพิเศษ นอกเหนือจากการฝึกทางด้านเทคนิค

3. ทางด้านจิตใจ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักกีฬา เช่น แรงจูงใจความยิ่งใหญ่ของการแข่งขัน การประชาสัมพันธ์ เสียงเชียร์จากผู้ชม การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง

ในส่วนด้านทักษะและความสามารถของนักกีฬาไทยนั้น ไม่ได้ด้อยไปกว่านักกีฬาจากประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะในระดับเยาวชนนั้น นักกีฬาไทยสามารถสร้างผลงานคว้าแชมป์รายการต่าง ๆ ในต่างประเทศ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ส่งตัวแทนนักกีฬาว่ายน้ำเยาวชนทีมชาติของประเทศไทยไปเข้าร่วมการแข่งขันรายการ Sea Ages Groups (แข่งขันว่ายน้ำเยาวชนชิงแชมป์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้) และรายการ Asian Ages Group (แข่งขันว่ายน้ำเยาวชนชิงแชมป์เอเชีย) ซึ่งตัวแทนนักกีฬาว่ายน้ำเยาวชนทีมชาติสามารถทำผลงานได้ดีเป็นอย่างมาก โดยในรายการ Sea Ages Groups นั้น ส่วนใหญ่ประเทศไทยสามารถเป็นเจ้าเหรียญทองได้ (สยามกีฬา, 2552 : ออนไลน์) โดยได้รับเหรียญทองมากกว่าประเทศที่ได้รับเหรียญทองอันดับที่สองเป็นจำนวนมาก แต่ในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 25 ปี 2552 ที่นครเวียงจันทน์ ประเทศลาว ประเทศไทยยังคงครองความเป็นหนึ่งในระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไว้ได้ด้วยการเป็นเจ้าเหรียญทองในกีฬาทุกประเภท แม้ว่าจำนวนเหรียญทองที่ได้รับจะไม่แตกต่างกันมาก (ประเทศไทยได้ 86 เหรียญทอง ประเทศเวียดนามได้ 83 เหรียญทอง) ซึ่งในอดีตประเทศไทยเคยเป็นเจ้าเหรียญทองในกีฬาว่ายน้ำ แต่ปัจจุบันในกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 25 ที่นครเวียงจันทน์ ประเทศลาว ประเทศไทยสามารถทำได้แค่ 2 เหรียญทอง จากการชิงชัยทั้งหมด 32 เหรียญทอง (บ้านเมือง, 2554 : ออนไลน์) รวมไปถึงรายการ Asian Ages Group ประเทศไทยก็สามารถทำเหรียญทองได้ทุกปี (สยามกีฬา, 2552 : ออนไลน์) แต่ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ในปัจจุบันนั้นประเทศไทยไม่สามารถได้เหรียญใดจากการแข่งขันว่ายน้ำในกีฬาเอเชียนเกมส์ โดยประเทศไทยได้เหรียญทองสุดท้ายจากกีฬาว่ายน้ำในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ เมื่อปี พ.ศ. 2541 หรือกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ที่จัดขึ้นที่ประเทศไทย

จากตัวอย่างของจำนวนเหรียญทองในการแข่งขันว่ายน้ำในกีฬาซีเกมส์ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่านักกีฬาว่ายน้ำเหล่านี้เมื่อเติบโตขึ้น โดยเฉพาะในวัยที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นักกีฬาที่มีความสามารถหลาย ๆ คนก็จะค่อย ๆ เลิกทำการฝึกซ้อม ฝีมือนักกีฬาจะค่อย ๆ ลดลงจนกระทั่งต้องเลิกเล่นไปโดยปริยาย ทำให้นักกีฬาว่ายน้ำไทยไม่สามารถคว้าเหรียญทองในการแข่งขันซีเกมส์หรือเอเชียนเกมส์ได้มากเท่ากับนักกีฬาว่ายน้ำเยาวชนทีมชาติที่แข่งขันในระดับซีเกมส์และเอเชียนเกมส์

ทั้งนี้เพราะ ไม่มีแรงจูงใจประกอบกับการขาดความมั่นใจในอาชีพและความมั่นคงของตนเองในอนาคต จากสิ่งที่กล่าวมานี้ อาจเกิดจากอุปสรรคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของตัวนักกีฬาเอง การส่งเสริมและสนับสนุนจากหลาย ๆ ฝ่าย การเรียนหรืออื่น ๆ นักกีฬาจึงไม่สามารถที่จะหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ถ้าอาศัยรายได้จากการเล่นกีฬาเพียงอย่างเดียว ทำให้ไม่มีความมั่นคงในการที่จะตัดสินใจเล่นกีฬานั้นต่อไป แม้ว่าตนเองจะมีพรสวรรค์และความสามารถก็ตาม

ปัญหาส่วนหนึ่งอาจจะเกิดขึ้น ในการจัดการทีมว่ายน้ำ เนื่องจากการจัดการทีมกีฬาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในความสำเร็จของนักกีฬาเนื่องจากการจัดการทีมเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมทีมกีฬาว่ายน้ำและประสานงานในการแข่งขัน ดังนั้นหากมีการจัดการกีฬาว่ายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็สามารถทำให้ประเทศไทยมีนักกีฬาว่ายน้ำที่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องจากการแข่งขันว่ายน้ำระดับซีเอจกรู๊ป เอเชียนเอจกรู๊ป ตลอดจนการแข่งขันว่ายน้ำในระดับซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ และโอลิมปิกเกมส์ตามลำดับ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้ทำวิจัยจึงต้องการศึกษาถึงการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำว่า ณ ปัจจุบันนักกีฬาว่ายน้ำ ผู้ฝึกสอนและบุคลากรในสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยมีสภาพเป็นอย่างไร และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำของสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำของสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16

โดยการวิจัยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1.1 ศึกษาด้านทรัพยากรในการจัดการและกระบวนการในการจัดการกีฬาว่ายน้ำของประเทศไทย
- 1.2 ศึกษาการรับรู้สภาพทั่วไปในการจัดการและกระบวนการในการจัดการกีฬาว่ายน้ำของประเทศไทย

- 1.3 สอบถามความคาดหวังและผลการแข่งขันจากผู้แทนสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16
2. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำของสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยเพื่อแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16 โดยใช้ ทฤษฎีด้านทรัพยากรในการจัดการ (4 M's) (สมพงษ์ เกษมสิน, 2526) และ ทฤษฎีด้านกระบวนการในการจัดการ (POLE) (Chelladurai, 1985)

คำจำกัดความของการวิจัย

การจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำ หมายถึง การดำเนินงานทางด้านการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำ ในด้านของทรัพยากรในการจัดการประกอบด้วยด้านบุคลากร ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดการโดยทั่วไป ส่วนกระบวนการในการจัดการประกอบไปด้วยด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการชี้แนะ และด้านการประเมินผล เพื่อให้สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยประสบผลสำเร็จในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16

สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย หมายถึง สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยที่ดูแลการจัดการและเตรียมทีมกีฬาว่ายน้ำในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16

กีฬาเอเชียนเกมส์ หมายถึง การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16 ที่ เมืองกวางโจว มณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ในระหว่างวันที่ 12 - 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ความคาดหวัง หมายถึงความคาดหวังในผลการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16 ทั้งสถิติในการแข่งขันและลำดับในการแข่งขัน

นักกีฬาว่ายน้ำ นักกีฬาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16 ที่เมืองกวางโจว มณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ในระหว่างวันที่ 12 - 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

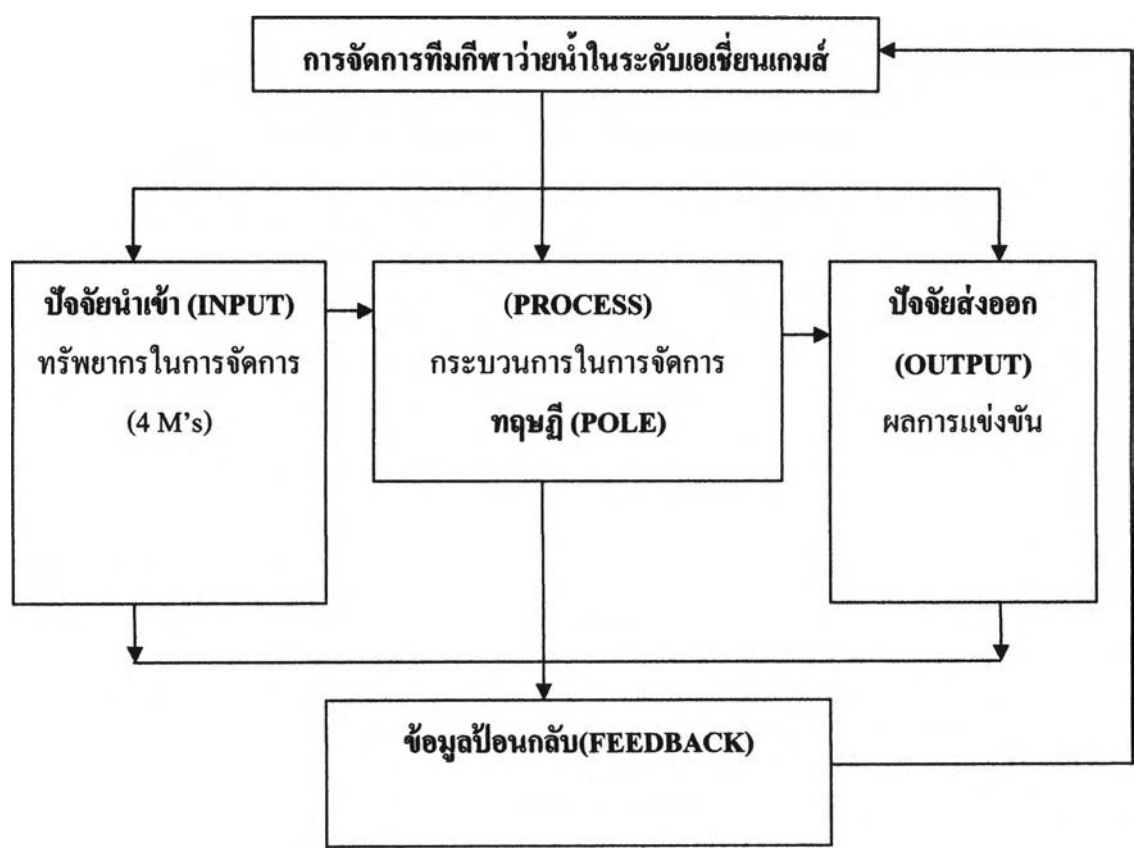
1. ทำให้ทราบการจัดการกีฬาว่ายน้ำของสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย
2. ทำให้ทราบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่เป็นผลกระทบต่อการศึกษาซ้อมและการแข่งขันของนักกีฬาว่ายน้ำไทย

3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำให้กับสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาและปรับปรุงการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำเพื่อทำให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด
4. เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้แต่ละสมาคมกีฬา นำไปวิเคราะห์และจัดการทีมนักกีฬาทีมชาติไทยในแต่ละประเภทกีฬา เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาคมกีฬาและประเทศชาติต่อไป

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาถึงการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำของสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16 ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ต้องการนั้น จะต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบซึ่งประกอบด้วยสิ่งนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) สิ่งส่งออก (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) (Wiener อ้างถึงใน สมยศ นาวิการ, 2526) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยนำเข้า คือทรัพยากรในการจัดการ ได้แก่ 4M's คือ บุคลากร (Man) การเงินและงบประมาณ (Money) สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก (Materials) การจัดการโดยทั่วไป (Management) (สมพงษ์ เกษมสิน, 2526) ปัจจัยในการจัดการทั้ง 4 ประการนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการ เพราะประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการจัดการขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัยดังกล่าว ในส่วนของกระบวนการในการจัดการนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะดำเนินงานให้งานสำเร็จบรรลุเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (Chelladurai, 1985) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การชี้นำ (Leading) การประเมินผล (Evaluating) ปัจจัยส่งออก ได้แก่ ผลการแข่งขัน ข้อมูลป้อนกลับ สิ่งสะท้อนผลการดำเนินงานในส่วนของทรัพยากรในการจัดการ กระบวนการในการจัดการ และ ผลการแข่งขันในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์

ซึ่งจากทฤษฎีและแนวความคิดที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้นำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาการจัดการทีมกีฬาว่ายน้ำของสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16 ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเขียนเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย